

עמ"ת 62294/05/22 - כוכב מור יוסף נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ת 62294-05-22 יוסף נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 526235/2021

בפני	כבוד השופט עמית מיכלס
עוררים	כוכב מור יוסף
נגד	
משיבים	מדינת ישראל

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית משפט השלום ברחובות (השופטת ז' דיבון סגל) מיום 24.5.2022, שניתנה במסגרת מ"ת 727-11-21, במסגרתה נדחתה בקשות העורר להשיב לידי ערבויות שנקבעו כחלק מתנאי השחרור שלו ולבטל את צו עיכוב יציאה מן הארץ שהוצא נגדו.

רקע

1. ביום 16.11.2021 הורה בית משפט קמא (השופט א' מלמד) על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים באיזוק אלקטרוני (מ"ת 727-11-21). עוד נקבע שהעורר וכל אחד מהמפקחים שאושרו יחתמו על ערבות צד ג' בסך 10,000 ₪ והעורר יפקיד סך של 15,000 ₪. במסגרת החלטה זו אף הוצא נגד העורר צו עיכוב יציאה מן הארץ למשך שנה, כאשר נקבע שיהיה עליו לעתור לביטולו עם סיום ההליכים נגדו. עוד נקבע במסגרת ההחלטה כי "...מטרת הערבות עליה יחתמו (המפקחים - ע.מ) הנה להבטיח את תנאי המעצר ואת התייצבותו של המשיב לדיונים בבית המשפט...". ביום 10.4.2022 הגיעו הצדדים להסדר טיעון בתיק העיקרי.

ביום 22.5.2022 נגזר דינו של העורר כחלק מהסדר טיעון (ת"פ 660-11-21), והוטל עליו לרצות, בין היתר, עונש של 9 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, החל מיום 26.7.2022. במסגרת גזר הדין לא נקבעו ערבויות כלשהן להבטחת התייצבות העורר לריצוי עונשו. עוד באותו היום הגיש העורר בקשה לבית משפט קמא לביטול צו עיכוב היציאה מן הארץ ולהשבת הכסף שהופקד, כאשר לשיטתו, דין הערבויות להתבטל מאליהן בהינתן שבגזר הדין לא נקבעו ערבויות כלשהן. ביום 24.5.2022 דחה בית משפט קמא את שתי הבקשות, ונימק זאת בכך ש"הבקשה הקדימה את זמנה", ושהערבויות הכספיות נועדו בין היתר להבטיח את התייצבות העורר לריצוי עונשו.

מכאן הערר.

טענות העורר

2. לטענת העורר לא בכדי לא נקבעו במסגרת גזר הדין תנאי שחרור בערובה או ערבויות כלשהן, והדבר מחזק את טענתו שלפיה אין כל הצדקה לעשות כן בשלב זה, בשים לב לסוג העונש שהוטל עליו והעדר חשש להימלטות. עוד טוען העורר ששגה בית המשפט קמא שהתעלם מהמטרה לשמה ניתנו הערבויות, כפי שזו הוגדרה בהחלטה מיום 16.11.2021. יתרה מכך, נטען שלו סברה המשיבה שיש צורך בהטלת ערבויות וצו עיכוב יציאה מן הארץ לצורך התייצבות העורר לריצוי עונשו, חזקה עליה שהייתה מבקשת לעשות כן במועד מתן גזר הדין.

תגובת המשיבה

3. המשיבה ביקשה לדחות את הערר ולהותיר את החלטת בית משפט קמא על כנה. לדידה של המשיבה תנאי ערובה שנקבעים במסגרת הליכי מעצר תקפים עד לסיום ההליך כולו, לרבות ריצוי עונשו של הנאשם. המשיבה הסבירה שלא ביקשה ערבויות כלשהן לאחר מתן גזר הדין, שכן היית מודעת לכך שהערבויות שנקבעו בהליך המ"ת תקפות עד לסוף ההליך, ומשכך לא היה צורך בקביעת ערבויות נוספות.

הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בטענותיהם והסמיכו אותי ליתן החלטה בערר על סמך הכתובים, מבלי לקיים בו דיון.

דיון והכרעה

4. לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים, לפסיקה שהוגשה ולהחלטת בית המשפט קמא, נחה דעתי כי דין הערר להדחות.

סעיף 48(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשכ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), שכותרתו "תנאי השחרור בערובה", קובע:

"שחרור בערובה הוא על תנאי שהמשוחרר יתייצב לחקירה, לדיון במשפטו או בערעור, או לנשיאת עונשו, בכל מועד שיידרש, וכן שיימנע מלשבש הליכי משפט, בית המשפט רשאי להוסיף תנאים, לפרק זמן שיקבע, ככל שימצא לנכון..."

אין חולק על כך שלצורך הבטחת קיום התנאים מוסמך בית משפט לקבוע ערבויות מסוג הערבויות שנקבעו במקרה שלפנינו. הנה כי כן, תנאי לשחרורו של אדם הוא עמידה בתנאים המפורטים בסעיף זה, בין אם אלו נכתבו בהחלטה באופן מפורש ובין אם לא נכתבו בה, הכוללים, בין היתר, את הבטחת התייצבותו לריצוי עונשו. בע"פ 10705/02 מכונשין נ' מדינת ישראל (16.2.2004) אף נקבע שתנאים אלו יחולו עד לסיום ריצוי העונש [לגישה אחרת ראו בש"פ 1760/01 מדינת ישראל נ' פלוני (15.4.2001), אליו הפנה ב"כ העורר].

5. נכון הדבר שמוטב היה לו פורטו בהחלטת השחרור כלל התנאים המפורטים בסעיף, לרבות נשיאת העונש, אולם בהתאם להוראות החוק, אין בידי לקבל את הטענה שלפיה איזכור תנאי זה מוביל למסקנה שהוא אינו קיים. שאלה נפרדת נוגעת לאפשרות חילוט הערבויות במקרה של הפרת תנאים אלו, בשעה שאלו אינם כתובים מפורשות בהחלטה, בפרט כאשר מדובר בחבות המוטלת על צד ג' (הערב), אולם מאחר ששאלה זו אינה עומדת לדיון במקרה שלפנינו אשאיר את הדיון בה לעת מצוא.

6. מקובלת עליי אף טענת העורר שלפיה ראוי היה לה לתביעה להתייחס בסוף גזר הדין לערבויות שעמדו בתוקף ולהסב את תשומת לב בית המשפט לקיומן. ואולם, ככל שהדבר נוגע לנאשם, שעתיד לרצות עונש מאסר בעבודות שירות בחודש יולי השנה, לא ניתן לומר שכל התכליות לשמן הוטלו הערבויות עוד בשלב המוקדם של הליכי המעצר, ובהן כאמור הבטחת התייצבותו לריצוי עונשו, הסתיימו, ומכאן שאין מקום לבטלן.

עוד מצאתי לדחות את הטענה שלפיה לא היה מוסמך בית משפט קמא לקבוע שהערבויות ישמשו להבטחת התייצבות העורר לריצוי עונש עבודות השירות בהעדר בקשה מפורשת של התביעה. הטעם לכך הוא שממילא בית המשפט אינו מנוע מלקבוע ערבויות חדשות, אף ביוזמתו, כפי שנעשה לדוגמא במקרים בהם ניתן עיכוב ביצוע.

7. אשר לצו עיכוב היציאה מהארץ. מדובר בתנאי שהוסף בהחלטת בית המשפט בהליך המעצר, והתנאי לא בוטל. מכאן שבשלב זה של ההליך לתנאי זה תכלית כפולה. האחת, הבטחת התייצבות נאשם לריצוי עונשו. השנייה, הבטחת מילוי הוראות סעיף 1n51 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, הקובע שאדם המרצה עונש מאסר בדרך של עבודות שירות אינו רשאי לצאת מן הארץ במהלך תקופת העבודה, אלא באישור הממונה על עבודת השירות. מהאמור עולה שאין משמעות הדבר שלא ניתן לדון בבקשת נאשם לצאת את הארץ בתקופת ההמתנה לעבודת השירות, בין אם בדרך של הטלת ערבויות נוספות ובין אם תוך הסתפקות בערבויות שכבר ניתנו.

במקרה שלפנינו לא נטען שבכוונת העורר לברוח מהארץ ולא נטען להפרות כאלו ואחרות של תנאי השחרור שנקבעו לו עד כה. נוסף על כך על העורר הוטל, כאמור, לרצות עונש מאסר בעבודות שירות, עונש אשר על פי רוב ומבלי להקל ראש, חמור פחות מעונש מאסר בפועל, ויש בו כדי להפחית את כדאיות ההימלטות. מטעמים אלו אינני מוצא, במישור העקרוני, שיטנה מניעה ליציאת העורר את הארץ לתקופה קצובה ומוגדרת לצורך חופשה משפחתית. מאחר שלא הונחה מטעם העורר בקשה קונקרטית ליציאה מהארץ, וממילא לא נתקבלה תגובת המשיבה לבקשה זו, יוכל העורר להגישה לבית משפט קמא, בצירוף תגובת המשיבה, ובית משפט יכריע בה כחוכמתו.

8. כפוף להערה זו, הערר נדחה.

9. המזכירות תעביר ההחלטה לידיעת הצדדים.

ניתנה היום, ט"ז סיוון תשפ"ב, 15 יוני 2022, בהעדר הצדדים.

